

Ja... det kanske märks att vi inte jagat haggis på ett tag, historien om djungelhaggisen kan hända spårade ur lite också men var ändå rolig att skriva, så välj en lugn stund, slå upp en whisky av den bättre sorten och sätt dig till rätta i favoritfåtöljen för det här kommer att ta en stund...

Inledningen till det jag nu skall berätta har förbryllat människor i mer eller mindre 500 år och spänner över oräkneliga kvadratkilometer tropisk djungel.

För vår del börjar allt med att Jussi får ett märkligt mail och senare även mycket intressanta dokument från en medarbetare på Royal Geographical Society i London.

Men vi tar det ifrån början å nu rullas en häpnadsväckande historia upp.

Året är 2008 då BBC rapporterar om att rester av en hittills okänd stad hittats i en svårtillgänglig del av Amazonas djungler med hjälp av Google maps sateliter.

Arkeologer som senare utforskat lämningarna har nu säkrat fynd som visar att området varit bebott av en högt stående kultur långt innan Inka och Maya.

Idag är den stadsliknande bebyggelsen omgiven av lermurar övergiven och i det närmaste helt övervuxen dock kan man fortfarande se rester av vägar, husgrunder, dammar och ett centralt torg, forskare har även gjort fynd som tyder på att innevanarna var jordbrukare och odlade fisk, professor Mike Heckenberger vid universitetet i Florida som varit med och dokumenterat säger att allt tyder på en anmärkningsvärd planering och organisation.

Det här är ju spännande nyheter som inte bara jag förundras över, författaren David Grann går igång på det här till den grad att han skriver boken "The Lost City of Z" (Simon & Schuster 2009).

För visst har denna stad gäckat män enda sedan portugiserna koloniserade Sydamerika i början av 1500 talet, boken berättar om artilleri officeren, kartografen, arkeologen och äventyraren Percy Fawcett, född 1867 i Torqai Devon England, han var artillerist i Sri Lanka, deltog under andra världskriget samt tjänstgjorde på topphemliga uppdrag i Marocko som spion.

Med stålblå ögon, ansad mustasch, klädd i tweed och Stetson hatt var överste Fawcett sinnebilden av en äventyrare och gentleman för sin tid.

Mest känd och hyllad blir han dock för ett halvt dussin kartexpeditioner i obanad terräng i Amazonas bland giftormar och fientligt sinnad ursprungsbefolkning "The last great blank space in the world" som han säger, för vilka han får medalj av Royal Geographical Society och rubriker som en av de största upptäckarna världen över, han inspirerar även Sir Arthur Conan Doyle att skriva boken The Lost World 1912.

Trots alla faror återkommer Fawcett alltid från sina äventyr och verkar i det närmaste odödlig, på sina resor hör han sägner som grundar sig från portugisiska skattsökare och rykten från ursprungsbefolkningen som berättar om ett metropolis långt inne i Amazonas vildmark och någonstans här väcks tankarna att hitta den förlorade staden som han döper till just Z, han är fullt införstådd med att om han hittar staden skulle detta vekligen vara kronan på hans livsverk.

Under expeditionen 1911 återfinner vi även en skotte i sällskapet som kommer spela huvudrollen i den här historien, oceanografen James Murray, född och uppvuxen på Charlotte Street nr 50 Glasgow, hans far var grönsakshandlare men James själv hade helt andra planer för sitt liv, han studerar Zoologi vid Glasgows universitet och senare nyss hemkommen från Ernest Shackletons framgångsrika Nimrod-expedition till Antarktis 1907 följer han Fawcett längs gränsen mellan Bolivia och Peru men Murray far illa i djungelen, hans kropp infekteras av parasiter som kryper ut genom huden eller än värre ruttar på insidan och slutet tycks honom nära.

Fawcett lämnar Murray med hans packning och en häst och ger sig av vidare in i vildmarken, Murray anses länge vara förlorad tills han i början av 1912 oväntat rider ut ur djungeln, det skall visa sig att han upptagits av en indianstam i peruanska Amazonas som vårdat honom tillbaka till livet igen.

Murray anklagar Fawcett för att nära nog ha dödat honom samtidigt som Fawcett anklagar Murray för att vara en fullfjädrad ynkrygg, tvisten medlas och förlikas dock av Sir John Keltie sekreterare vid Royal Geographical Society.

Men om vi stannar upp ett slag här, vad har allt det här att göra med det lilla djur vi idag kallar Djungelhaggis? Jo James Murray var skotte som bekant och givetvis hade han som en ärbär Lowlander inte bara en flaska whisky med i sin packning vilket skulle visa sig var bra av flera anledningar.

Med hjälp av helande örter, whiskyförband, helig rök och besvärjelser frambringade av stammens shaman samt en och annan dram blir James gradvis bättre, han kan sitta upp och ägnar dagarna åt att skriva ned sina upplevelser och intryck i sin dagbok.

Som den erfarne äventyrare och forskare han är noterar han solhöjder, temperaturer, barometertryck, kalenderdagar, hälsotillstånd och antalet kvinnor han senare bredvilligt förses med, givetvis som en ren artighetsgest från stammens överhuvud samt att det under nätterna oförklarligt försvinner whisky ur förrådet, James känner igen detta och fattar misstankar, det kan väl ändå inte vara möjligt... han bestämmer sig ändå för att sitta vakt en natt... och visst, trots att han är i en helt annan världsdel så finns här haggisar, hur de kommit hit är en gåta men de måste funnits här länge för de har antagit en helt egen gren av arten, James spekulerar i att det inte är helt otroligt att de i en dunkel forntid vandrat in med Sydamerikas ursprungs befolkning mellan åren 26000 till 11000 över Bering sund under den stora istiden från Asien eller möjligen långt senare kommit ombord på portugisiska fartyg i början av 1500 talet.

Men hur vet vi då allt detta, jo, fru Dottie Kinloch som är andre bibliotekarie hos Royal Geographical Society bistod David Grann vid hans fakta inhämtning för sin bok och fann då Murrays anteckningar om tiden i Amazonas noggrant arkiverade och sedan bortglömda, eftersom fru Kinloch med maken Malcolm själva är hängivna haggisjägare (dock inte på internationell nivå) och har funnit mycket nöje i att läsa om våra jakter i både Syrien och på Grönland så kontakter hon Jussi och undrar om vi möjligen kunde vara intresserade av en kopia på James handskrifter, här är cirkeln sluten och svaret var givetvis ja...

Anteckningarna beskriver med en antropologs skärpa den tillbakalutade vardagen i stammens hägn samt djungelhaggisen mycket detaljerat, då James tillverkat en fälla och lyckas fånga ett helt autentiskt exemplar har han i lugn och ro kunnat studera denna sidogren av arten och noterar då vissa anpassningar för livet i regnskogen.

Ursprungsbefolkningen visar det sig är väl förtrogna med djuret men jagar det inte själva eftersom det är extremt svårt att hantera, anledningen är att den här arten lever i symbios med en mycket giftig alg som trivs i djurets korta ragg, den är grön och gör att djuret blir näst intill osynligt mot omgivningen, minsta sår eller slemhinna som kommer i kontakt med algen leder till omedelbar organsvikt, djuret självt är som clownfisken okänslig för sin anemons tentakler emun mot giftet som algen producerar.

Som så många andra däggdjur här är de nattaktiva med välutvecklade öron och hörsel å likt deras artfränder oerhört skygga, de är solitära och gräver ut gryt under höga mahognyträd med grova klor som även lämpar sig gott för klättring.

En avgörande egenhet till har de, i gryningen och skymningen sitter de högst uppe i sitt träd och sjunger, det är ett sätt att hävda sitt lilla revir och det låter som en blandning av visslingar och falsettsång, Murray beskriver det ingående och menar att sången är vemodigt melodiös och mycket vacker.

Anders och Jussi har återigen ägnat mycket tid åt att studera James Murrays beskrivning av djungelhaggisen och att kalkylera den exakt rätta platsen och här är jag förhindrad att säga mer än att området vi söker hör till den Peruanska delen av Amazonas.

Försöken att etablera kontakter med de rätta etniska grupperna skulle visa sig svårare än vi anat, risk föreligger fortfarande att stora järngrytan åker fram om man knackar på fel dörr i den här delen av världen, eller... nja, skojar lite, om man får tro experterna finns det ingen kannibalism i Amazonas

längre men risken att ändå bli svårt skadad eller dödad vid kontakt med naturfolk är inte helt försumbar.

Den brasilianska indianbyrån bistår oss och efter några större donationer till en rad organisationer har framförallt Joyce Aymara, president på SAMPRA (The South American Native Peoples Rights Association) hjälpt oss kontakta de olika stammarna i området och att i ett första steg få tillgång till giftalgen som djuren bär på för analys samt få fri lejd genom de olika etniska gruppernas territorier. Att samla in och emballera giftiga växtdelar är förenat med stora risker och svårigheter, särskilt om de till största delen förekommer i pälsen på skygga och sällsynta djur.

Våra kontakter i Sydamerika sköter dock jobbet på ett föredömligt sätt, det visar sig att djuren alltid har ett ställe nära grytet där barken på trädstammen är uppruggad å haggisen gärna skrubbar sig emot, dels för att markera närvaro men också för att göra sig av med parasiter, givetvis fastnar delar av algen i barken som sedan måste tas om hand inom 24 timmar och läggas i en näringslösning.

Frågorna i exporthandlingarna om behållarnas innehåll besvarades "prover av muterat Covid 19 virus" med denna varudeklaration säkerställs att kartongerna fraktas med största försiktighet, hade någon av dem gått sönder under transporten hade säkert problemen radat upp sig. Proverna anländer till Göteborgs Universitet i början av maj, vi hade blivit lovade hjälp med analysen av doktoranden på alger, lavar, mossor och svampar Glen-Åke Fiskebäck vid naturvetenskapliga fakulteten.

Så... sammanfattningsvis kan vi säga att vi i början av sommaren hade kommit långt i våra förberedelser, algen under analys, jaktmarkerna identifierade och infödingarna i trakten vänligt sinnade till vår genomresa och jakt på detta mytiska djur.

Frågan vi ställde oss nu var, hur jagas och fälls ett djur som antingen är långt ned i sitt gryt under trädets rötter eller 30-40 meter upp i trädkronan?

Att klubba djuret på traditionellt sätt eller att på något sätt få de att falla ned från sitt värdräd är uteslutet då köttet genast skulle kontamineras vid kontakt med algen, hela projektet verkar hopplöst redan från början.

Men då, någon gång i slutet av sommaren får vi beskedet av Glen-Åke nere i Göteborg, å han är minst sagt upprymd när han berättar att algen är helt okänd för vetenskapen och att dess vetenskapliga namn nu är *Algis Fiskebackus Haggisus* samt att han och hans lilla team som bildats har knäckt dess hemlighet.

Det här är strålande nyheter för oss som direkt kan börja skissa på ritningar till en fälla som fångar och humant dödar djuret och samtidigt slår ut algens gift, det låter komplicerat men är i själva verket väldigt enkelt och lösningen på flera problem samtidigt.

Hösten kommer, sedan en tid tillbaka är tre fällor (en åt oss var) konstruerade som vi väger in med påsar fyllda med sand.

Brasilianska och peruanska myndigheter kontaktas för inresetillstånd och har även de efter diverse utbetalningar varit till stor hjälp med visum oräknliga licenser och inte minst Covid 19 tillståndet som stipulerar karantän och läkarintyg före avresa samt ny karantän och läkarundersökning vid ankomst till delmålet i Inapari i Peru innan vi får ge oss ut i Djungeln, i handlingarna rubriceras vårt syfte med resan vara entropologiska och biobotaniska studier för Göteborgs Universitet för problemen kan hoppa sig om man säger att resan syfte är att jaga och fälla ett sällsynt djur.

Sist men inte minst viktigt är att kontraktera ett par pålitliga lokala guider samt se till att det finns bilar och båtar klara för vår disposition samt mat och logi för vår tänkta rutt, för det här har Anders och Jussi lagt ned många timmar under hösten för att allt skall klaffa, tiden fram till ankomsten till delmålet för vår andra karantän i Peru i första halvan av november ägnar vi alla åt vaccinationer av allehanda slag å kontakter även den framstående zoologen Diego Marti'n Bosque, professor vid

universitetet i Saõ Paulo med åratals studier av Amazonas flora och fauna för att få en bredare kunskap om det vilda livet i djungeln, de stora predatorerna så väl som insekterna som kan utgöra problem när vi väl är på plats.

När november är i antågande känns det bra att få bryta karantänen å vi lämnar så ett grått Sverige för ett ännu gråare London, passar på att träffa Malcolm och Dottie Kinloch som kan man säga är upphovet till det här äventyret, i några dagar följer vi dem under regntunga skyar till ett antal inrökta varma och ombonade pubar där vi möter meriterade jägare och får både råd och historier som kan hända kommer att återberättas i kommande referat.

Vår resa fortsätter med en långflygning till Perus huvudstad Lima där vi botar vår jet leg på Sheraton, ett av de absolut bästa hotellen i staden med landets utmärkta kök, det tredje bästa i världen sägs det.

Men lyxen blir kortvarig då ett reguljärt och avsevärt mycket mindre flygplan väntar på att föra oss till Aerodromo de Inapari och den lilla staden med samma namn för vår slutliga karantän på ett för trakten ändå skapligt hostel innan vi på allvar kan bege oss ut i Djungeln vilket ger oss tid att stämma av med våra guider att ändamålsenliga bilar och båtar finns på plats och att vår utrustning anlant. Tiden går långsamt då vi alla tre är taggade och längtar in under trädens kronor och den vildmark vi bara läst och hört talas om.

Dagen för avresa kommer och vi åker Väg 30C som längre söderut delar sig till väg 34B vilken passerar Titicacasjön men vi skall bara ca 8mil på denna landsväg, den är smal men ändå asfalterad och i någorlunda gott skick, till den sömniga lilla byn Mavila.

När vi svänger av från landsvägen är vägarna bara av dammande gul sand avgränsade av vildvuxet gräs, husen är mestadels i ett plan, mera sällan två aldrig högre, byggda i trä eller lättbetong med verandor skuggade av tak alldeles invid vägen, i den mån det finns en fri yta mellan hus och väg avgränsas den ofta med ett vingligt, skevt och omålat staket, husen är allt ifrån ett fallfärdigt regelverk med tak till i bästa fall träpanel eller puts målat i ljusblått, pistagegrönt, gult, orange eller rött, alla med korrigerad plåt som tak och träden in på knuten.

Här väntar vår sista civiliserade logi samt utrustningen, redan packad i tre grundgående långbåtar som i gryningen dagen därpå likt våra föregångare hundra år tidigare skall ta oss längs Las Piedras River in i Reserva Territorial Madre De Dios täta regnskog.

Det vi nu kommer in i är en helt annan värld, ljuden av motorcyklar och lastbilar ersätts av djungelns röster, i god tid innan mörkret faller utser våra guider och båtsmän lägerplatser, tänder en eld på strandbrinken och halstrar pirayas och annat småvilt som de fångat, vi övernattar i hängmattor täckta av moskitnät under en spektakulärt flammande stjärnhimmel.

Som tidigare sagt är jag förhindrad att beskriva de följande dagarnas inte helt ofarliga färd längs floden där inte bara boaormar, kajmaner och pirayor huserar samt den följande fotvandringen in på uråldriga stigar i en annars väglös regnskog.

Trots att vi har hjälp blir sista biten mödosam att bära fram packning och utrustning till Malto-ano indianernas lilla bosättning som är målet för vår resa.

Innan båtsmännen och den ena guiden lämnar oss avtalar vi en upphämtning om två veckor på samma plats och nu är jaktlaget helt utlämnade till djungelns väl eller ve.

Det är dock inte några krigsmålade fjäderprydda nakna vildar som möter oss, det här är en stolt rest av skogarnas ursprungsbefolkning som trots sin isolering idag är fullt medvetna om världen utanför, ändå lever språket och kulturen kvar inom stammen och livet här förflyter fortfarande på ett lugnt och behagligt sätt efter kunskaper nedärvda sedan generationer och över århundraden, de känner och tar hand om sina marker och skogen ger tillbaka i överflöd.

Det är roligt å lite annorlunda att stammen lever i strikt matriarkat, här är det kvinnorna som har sista ordet, byns överhuvud heter Rópiina, en mycket klok och godmodig gammal dam som alltid

rådfrågas och har ett finger med i allt som sker, det är till stora delar henna vi har att tacka för att vi kunna genomföra vår expedition, hade hon sagt nej hade det inte blivit något äventyr och ingen djungelhaggis.

Nu gav Rópiina i alla fall sin tillåtelse och vi mottas med stora hedersbetygelser å visas till vår hydda, floden vi kommit på är brun av sediment men alldeles intill bosättningen finns en sjö med kristallklart vatten där man vid tillflödet hämtar dricksvatten och längre ned badar och tvättar.

Vid ankomstkvällen ordnar stammen en hejdundrande fest för oss med spektakulära danser och mat vi aldrig förr ätit och sent kommer att glömma.

De första dagarna gör vi oss bekanta med omgivningarna och låter oss svepas med i stammens lugna harmoniska livsrytm samt vänjer oss till Rópiinas ständiga omsorger som ingen av oss slipper undan, har hon bestämt något är det bara att lyda.

Otålighetens låga i hjärtat hos jägare som är nära sitt byte är ändå svår att släcka, så när Rópiinas äldste son Cópito och några av stammens män en morgon tar oss med djupare in i skogen för att visa oss våra jaktmarker är stämningen på topp trots vår tunga packning, efter att ha vandrat längs smala upptrampade stigar hela förmiddagen börjar vi hitta grythål.

Vi övernattar i våra hängmattor och den här första kvällen ute på jaktmarkerna blir minnesvärd då vi för första gången får njuta av djungelhaggisarnas (eller jordfågeln, fritt översatt från maltos) vackra sång som även väcker oss i gryningen, att vi är på haggismarker är inte att missta sig på då min fickplunta mystiskt försvunnit under natten och återfanns senare under ett präktigt mahognyträd tom... det trädet väljer jag direkt för min fälla och mina reskamrater väljer också ut var sitt träd i granskapet inte allt för långt från en klar bäck vilket är en förutsättning för vår plan.

Nu undrar säkert flera av er med all rätt hur vår strategi för att i ett slag fånga djuret, avliva det och slå ut den giftiga algen ser ut och då kan jag börja med att beskriva fällan som har formen av en stor tratt på ett stativ allt gjort i rostfritt stål, den smala änden i botten är förseglad och tillräckligt vid så en haggis som trillar på huvudet ned i den inte skall kunna vända sig, i trattens övre del är en landgång anbringad som lutar mot trädstammen och fästs med två grova skruvar vilken i sin tur avslutas med en vippbräda där en skål med whisky står som bete.

Tratten fylls sedan till den del där den börjar vidga sig med en natriumkloridlösning (saltlake) det var den geniale upptäckten Glen-Åke gjorde under sina studier av denna unika alg, eftersom salt inte finns naturligt i regnskogen har algen inget försvar mot det utan dör tämligen omgående och giftet spjälkas upp i sina beståndsdelar och blir helt ofarligt för människan.

Vår första ide var att fällan skulle slå igen automatiskt men av hänsyn till djuret tyckte vi det var bäst att de fick konsumera hela betet och försättas i ett saligt men också hjälplöst tillstånd innan fällan slår igen.

Därför monterades en sprint som håller vippbrädan på plats, sprinten är sedan fäst i en fiskelina som jägaren drar i för att få vippbrädan att tippa djuret på huvudet ned i tratten där det omgående drunknar i lagen bestående av tre literpåsar grovt salt och en literpåse socker (för smakens skull) löst i 20 liter vatten.

I ett första steg monterar vi så upp våra fällor utan saltlake men med fyllda betesskålar samt bygger gömslen i rätt vinkel mot fällan så att låssprinten lätt kan frigöras, de följande dagarna går vi fram och åter mellan bosättningen och jaktmarken för att se till våra installationer och låta djuren vänja sig vid dem samt mäska med bete både i fällor och i jägare.

Tiden går medan kvinnorna i bosättningen skämmer bort oss med frukost, middag, matsäckar å en hel del annat, stammens män tar med oss på otaliga upptåg som jakt på småvilt, fiske, och visar oss hur man hittar annat som de säger är ätbart i skogen, vi badar på kvällarna i den lilla sjön med det kristallklara vattnet och sover gott i hyddan om nätterna, livet här är verkligen okomplicerat och har inte förändrats nämnvärt sedan James Murrays dagar.

Med en titt i almanackan inser vi sent om sidor att tiden börjar bli knapp, packar mat för ett par dagar och beger oss till jaktmarken i sällskap med Cópito och Grópe, de två indianerna hänger alltid ihop, Kólna en av stammens kvinnor följer också med, hon verkar ha fattat tycke för Jussi å utan någon större framgång har hon försökt ta kommandot över honom för att visa sitt intresse som brukligt är här, en kulturkrock kan man säga.

Väl framme vid jaktmarken värms vatten från bäcken till saltlaken och fällorna apteras, innan natten faller lagas det varm mat på de glödande kolen å vi äter under tystnad, vi anar oråd då vi bara hör "jordfågels sång" på avstånd den kvällen, ingenting händer under hela natten å ingen sång i närheten på morgonen heller.

Cópito har en teori, djuret har känt röken från elden och har då inte gått ur grytet vilket vi också håller för troligt, men nu börjar oron gnaga, skall vi bli tvungna att åka tomhänta hem efter allt vi gjort, kostat på och varit med om?

Jaktdag nr 2 ser vi över all utrustning än en gång samt försöker sova i våra gömslen för att inte skrämma djuren å för att kunna vaka över natten och vid solnedgången kan vi åter höra haggissången högt över våra huvuden å hoppet tänds åter i våra hjärtan.

Oturen förföljer mig dock när mina night vision glasögon strejkar en bit in på natten å jag trodde jakten var över för min del... jag sade väl några väl valda ord som Anders uppfattade över vårt intercom, tur i oturen ser han även min fälla från sitt gömsle om han viker undan några bananblad. In emot midnatt hör jag en fälla slå igen och ett JÅÅ...! från Jussi i hörlurarna, sedan åter tystnad i ca 1 timma och 40 minuter innan Anders fälla slår igen och ett -jag tror jag fick den... i lurarna, tiden går och det är inte långt kvar till gryningen, jag har säkert dåsat till lite när jag hör Anders röst i lurarna, - nu har du något på din fälla, vänta... vänta...

Jag känner adrenalinet pumpar och med ens är jag klarvaken, lindar linan ett varv till runt högerhanden och spänner den, -vänta... vänta..., spänningen är olidlig, jag stirrar ut i mörkret men allt är svart som i en säck då trädens kronor täcker det mesta av natthimlen, trots min tinnitus i vänsterörat tycker jag mig ändå uppfatta ett sörplande ljud där ute i natten, efter något som känns som en evighet tystnar ljudet, det går exakt 10 sekunder sen kommer det efterlängttade kommandot -NU...! Med ett knyck drar jag i linan och i samma stund hör jag fällan slå igen, några krafsande ljud mot den släta plåten sedan är allt tyst, det råder inget tvivel om att jag fällt mitt byte, stel i ryggen som ett spätt ålar jag mig ur mitt gömsle.

Sju pannlampor tänds å nu blir det ett ståhej i den nyss så tysta skogen, ljuskäglorna irrar runt bland blad och trädstammar tills de träffar sina blankpolerade fällor, jag och Jussi har fångat varsin fet haggis medan Anders lyckats med konststycket att dräpa två fina djur i samma ryck, glädjen är givetvis stor i vårt lilla jaktlag, omfamningarna och ryggdunkningarna vill aldrig ta slut men än är inte bytet bärgat.

I dessa trakter är det inte bara vi som utgör rovdjuren, här finns mer än 170 arter av mer eller mindre giftiga ormar i varierande storlek, glasögonbjörnar som inte är direkt livsfarliga för människor men som kan ställa till det ändå, en av världens störst örnar, Harpyjan lever här, en nog så kraftfull jägare med en kroppsvikt på mellan 6 och 9 kg och ett vingspann på 2 meter, men den jag oroar mig mest för är jaguaren... och då menar jag inte bilen utan katten.

Glada men trötta vänder vi åter till bosättningen, Kólna och de andra kvinnorna envisades med att ta hand om bytet och ser till att få det ordentligt rentvättat innan vi förpackar det med ny saltlake för transport, senare fick vi höra att småfisk flutit upp nedströms så lite fanns där kvar av algen trots allt. De sista dagarna med Malto-ano stammen behövs för vila för när anspänningen släpper märker vi hur uttröttade vi är.

Båtsmännen kommer en sen eftermiddag tillsammans med andreguiden knallande genom skogen ned till bosättningen å först nu går det upp för mig att tiden med skogsfolket som verkligen blivit våra vänner är över, den här kvällen tömmer vi våra förråd, allt utom whiskyn, det är aldrig bra att introducera starksprit hos naturfolk.

Det blev en värdig och fin avslutning, en sista natt i hyddan och på morgonen var hela stammen på fötter för att ta farväl.

Vår packning är lättare nu och vi är vanare att ta oss fram längs skogens stigar, det har hänt så mycket sedan vi gick den här vägen förra gången å vi är nog inte heller riktigt samma människor då som nu när vi vänder tillbaka.

Färden längs Las Piedras känns också kortare och innan vi vet ordet av har vi stekt vår sista piraya och sovit sista natten under bar himmel något jag nog kommer att sakna, det jag däremot inte kommer att sakna är regnen som kommer med skrämmande regelbundenhet.

Tillbaka i Mavila väntar ett meddelande från Dottie & Malcolm att ringa så snart vi kommit ut ur djungeln.

Det är ett kärt återhörande å jag skulle tro att det blev mer än en pint öl för dem på puben i London den kvällen i jägarkretsen, men något vi inte tänkt på var hur vi skulle få vårt byte ut ur landet och in i EU, något Dottie lovade titta närmare på.

Under tiden undersöker vi förutsättningarna för återfärden till kalla Sverige igen, vi har hunnit in i december nu vilket man inte kan tro här men rapporterna hemifrån meddelar att höstens färger som vi lämnat nu ligger på marken.

Man måste ändå säga, att det som internationell haggisjägare är ovärderligt med bra kontakter för Dottie är snabb i vändningarna och har på olika vägar och dessutom helt oavsiktligt råkat föra ärendet ända upp till Buckingham Palace, för som alla vet var ju drottningen och så även kung Charles den III ovanligt förtjust i just haggis.

Resultatet blir att vi får avstå en av våra djungelhaggisar till hovet mot att brittiska myndigheter sköter frakten av de tre övriga djuren till Sverige.

Så vi packar och återvänder till småstaden Inapari i väntan på ett möte med Nigel Thomson på Aerodromo de Inapari, när han inte fraktar haggisar runt halva jordklotet jobbar han som diplomatsekreterare på den Brittiska Beskickningen i Lima.

Mannen som står där i ankomsthallen med irrande blick är lätt att känna igen, engelskt ljus i hyn, välfriserad och han bär upp den ljust beigea kostymen som bara en akademiker i yngre medelåldern på väg upp för karriärstegen kan, en egen art man bara återfinner i luftkonditionerade salar här nere.

Så är vårt byte på väg mot norden på tryggast och snabbast tänkbara sätt, avtal om avhämtning på engelska ambassaden i Stockholm är redan träffat medan vi står där på flygplatsen och därmed är jaktlagets åtagande gentemot Telge Whiskysällskap fullgjort för den här gången.

Dagen därpå lämnar vi Peru och flyger till mångmiljonstaden São Paulo i Brasilien, bor några nätter på femstjärniga Hilton São Paulo Morumbi i hjärtat av staden.

Med en stående inbjudan till universitetet avläggs visit och avrapportering till professor Bosque, och det blir några dagars upptäcktsfärd i storstadsdjungeln, men i samband med presidentvalet har det utbrutit oroligheter i landet så vi finner för gott att resa hem via Frankfurt med anslutning till Arlanda där regn å kyla möter oss.

Ja... vår resa var nu i hamn men vad hände då med våra äventyrare å föregångare för 100 år sedan undrar ni säkert och då kan jag säga att vi klarade vårt äventyr avsevärt bättre än de gjorde.

I juni 1913 ansluter sig James Murray som oceanograf till Karlukexpeditionen som seglar till Arktis, å i augusti fastnar fartyget i polarisen så pass att de inte kan komma loss.

Missnöjda över kapten Robert Barletts brist på handlingskraft beslutar sig Murray och tre andra skeppskamrater att försöka nå Wrangel Island eller Herald Island till fots.

Efter att ha undertecknat ett brev som befriar kaptenen från ansvar vandrar de fyra den 5e februari iväg över isen, några dagar senare stöter kvartetten på skeppets steward Ernest Chafe och inuiterna Kataktovik och Kuraluk på sin väg tillbaka till skeppet från ett annat uppdrag, de försöker förmå

Murray och hans kamrater att vända tillbaka men utan resultat, fast beslutna fortsätter de sin väg över isen och ingen har sett till dem sedan dess.

Fawcett sista expedition tar form 1924 och det råder ingen brist på frivilliga, exempelvis anmäler den berömde äventyraren T.E. Lawrence, kanske mer känd som Lawrence av Arabien intresse att delta men ratas till förmån för Percys egen son Jack (21 år) som delar sin fars närmast religiösa besatthet av staden Z tillsammans med hans bästa vän Raleigh Rimell.

Efter en omfattande rustning och proviantering seglar trion ut från New Jersey i januari 1925 med orden "vi kommer tillbaka och då skall vi ha med oss det vi söker" färden går mot Brasilien å Rio de Janeiro.

Därefter färdas de 200 mil (fågelvägen) inåt landet, inte bara till fots kan man tänka till staden Cuiabá i regnskogens utkant där de köper packdjur och hyr in lokala guider.

Den 20e april ger expeditionen sig in i regnskogen med vildmarkens alla lurande faror som fientligt sinnade indianstammar och jaguarer men värst är insekterna å de lider av infekterade insektsbett.

Percy driver på teamet och de avverkar dagsmarscher på mellan 1.6 till 2.4 mil i tät undervegetation å den 29e maj når de "Dead Horse Camp" en plats där Percy tvingats skjuta en sjuk häst under en tidigare expedition.

Platsen är nu tänkt som ett basläger och här lastar de av utrustning och förnödenheter samt sänder tillbaka guiderna till Cuiabá med referat av expeditionens landvinningar så långt samt ett brev till hustrun Nina att inte oroa sig och hon förblir hoppfull livet ut över att hennes man och son skulle återvända till henne.

Jaa... det var väl det hela.

Om ni slutligen undrar över varför medlemsavgiften skjutit i höjden trots att TWS under den senaste tiden haft sparsamt med provningar så kan det bero på att vi lämnat in våra kvitton till kassören Leif Edvinsson, det blev en dyr haggis den här gången men det kostar att titulera sig Hovleverantör till det Brittiska kungahuset...

Referat: Anders G. Svantesson